



Malmö den 9 februari 2021

Till:
Utbildningsdepartementet
Idrottsminister Amanda Lind
Unionen
Kommunal

Konsekvensen av det tillfälligt borttagna fribeloppet för studiemedel

Med avsikt att hjälpa studerande att under pandemin gå in och arbeta i vården, eller andra samhällsviktiga funktioner, tog regeringen tillfälligt bort fribeloppet som reglerar hur mycket en studerande får tjäna utan att studiemedlen minskas. Fribeloppet slopades dock inte enbart för specifika grupper – den 30 mars 2020 beslutade regeringen att någon inkomstprövning inte alls ska göras vid ansökan om studiemedel. Detta gällde retroaktivt från 1 januari 2020 och är nu förlängt till och med 30 juni 2021.

Beslutet var och är säkerligen välkommet av många men det har också medfört vissa förödande ekonomiska konsekvenser.

Inom idrotten är det en vanlig företeelse att man studerar samtidigt som man är anställd som professionell idrottsutövare. Fotbollsspelarna Anna och Anton¹ har studerat på heltid vid sidan av sina anställningar och aldrig tidigare ansökt om studiemedel. Under sommaren 2020 fick de båda ett mejl från CSN där det framgick att inkomstprövningen slopats och därmed var även de berättigade till studiemedel. De såg därför ingen anledning att inte ansöka om detta.

Något som inte kommunicerades i samband med det borttagna fribeloppet var risken för utebliven a-kassa vid en eventuell arbetslöshet. I december 2020 blev Anna och Anton arbetslösa och ansökte därför om a-kassa men blev nekade med hänvisning till de mottagna studiemedlen från CSN. Förutsättningar för att få a-kassa under studier är nämligen att studierna inte får finansieras eller ha finansierats med någon form av studiestöd. Att Anna och Anton i samband med arbetslösheten inte ansökte om mer studiemedel och dessutom erbjöd sig att betala tillbaka redan utbetalda studiemedel förändrade inte situationen. Att återbetala studiemedel är nämligen något som CSN:s regelverk inte ger rätt till. Varken Anna eller Anton var beroende av studiemedlen och deras studier kan med anledning av detta inte sägas vara finansierade av dessa medel.

Det borttagna fribeloppet har ett gott syfte men med en utebliven synkronisering mellan regelverken hos statliga myndigheter och en bristfällig kommunikation kring konsekvenserna riskerar detta att kosta många människor väldigt mycket pengar och i slutändan också framkalla ohälsa, även för dem som frivilligt stöttat upp vården under pandemin. Vi är tämligen säkra på att Anna och Anton inte är ensamma i sin situation och vill därför uppmana regeringen, CSN och Sveriges a-kassor att dels se över synkroniseringen av de båda regelverken, dels kritiskt granska sin kommunikation.

¹ Anna och Anton heter egentligen något annat.